

Biotaiteen seuran kokoama taiteilija- ja tutkijaryhmä matkaa Kilpisjärvelle tutkimaan satoja miljoonia vuosia vanhoja fossiileja

Vuonna 2013 Saanatunturin kupeesta Kilpisjärveltä löytyi erinomaisesti säilyneitä jälkifossiileja eli kiveen tallentuneita jälkiä miljoonia vuosia sitten eläneiden eläinten liikkeistä. Fossiilien löytymisen alueelta tiedettiin olevan mahdollista, mutta aiemmat etsinnät ja geologiset kartoitukset olivat tuottaneet vain huonosti säilyneitä näytteitä. Fossiililöydön tekivät taiteilijat **Antero Kare** ja **Erich Berger** Biotaiteen seuran järjestämän *Field_Notes – Deep Time* -kenttätyöpajan aikana.

Syyskuussa 2021, kahdeksan vuotta ensimmäisten fossiilien löytymisen jälkeen joukko Biotaiteen seuran kutsumia taiteilijoita ja tutkijoita matkaa Kilpisjärvelle, Helsingin yliopiston biologiselle tutkimusasemalle, jatkamaan geologisten muodostelmien seuraamista sekä fossiilien etsimistä. Monialainen ryhmä tutkii ja dokumentoi kriittisin katsein jälkiä ja maisemaa alueella, jolta fossiileja on löytynyt. Ryhmän koollekutsujat, Biotaiteen seuran johtaja Erich Berger ja paleontologi **Björn Kröger** ehdottavat ryhmän työskentelytavan nimeämistä *jäljittämisen (paleo)käyttäytymistieteeksi*.

Kilpisjärven fossiileilla on tieteellistä merkitystä, koska niihin on tallentunut maailman vanhimpia eläinten jättämiä jälkiä – ja koska löytö on ainutlaatuinen Suomessa. Fossiilit ovat peräisin varhaiselta kambriakaudelta yli 500 miljoonan vuoden takaa. Ne sijaitsevat miljardeja vuosia vanhan kiteisen kallioperän ja huomattavasti nuoremman kvartsiittikerroksen välisissä kerrostumissa, jotka paljastuvat vain pieninä alueina kohdassa, jossa Laurentian ja Baltican mantereet muinoin kohtasivat.

“Vastaavanlaisia fossiileja on löydetty arktisesta Norjasta, mutta Saanan esiintymät ovat erityisiä, sillä ne ovat todennäköisesti peräisin syvemmällä sijainneesta, alun perin merellisestä elinympäristöstä. Yksi työpajan tavoitteista on löytää lisää tietoa jäljet aiheuttaneista eläimistä sekä niiden elinympäristöistä”, kertoo Björn Kröger.

Erich Berger nostaa esiin syvän ajan (*deep time*) käsitteen, joka viittaa niin pitkiin ajanjaksoihin että ihmisen on niitä hankala käsittää: “Syvä aika toimii yhdistävänä jänteenä kambriakauden ja meidän aikamme jälkien välillä. Ajassa, jossa ihmiskunta alkaa ymmärtää että sen elintavoilla on merkittävä vaikutus planeettamme tulevaisuuteen, on ensiarvoisen tärkeää laajentaa kokemustamme ja käsitystämme ajasta. Emme voi katsoa tulevaan, mutta meillä on keinot tutkia menneisyyttä ja oppia siitä. Ehkä näin kartutettu tieto voi auttaa meitä tekemään viisaampia päätöksiä jatkossa.”

Field_Notes -Traces -työpajaan syyskuussa 2021 osallistuvat paleontologi **Björn Kröger**, opiskelijat **Elisa Koski** ja **Sacha Marcet**, Biotaiteen seuran johtaja **Erich Berger**, tuottaja **Lisa Kalkowski**, taiteilija, tutkija **Leena Valkeapää**, taiteilija **Sirja Moberg**, antropologi, arkeologi **Judith Van der Elst** ja taiteilija, arkkitehti **Jaakko Pesonen**.

Työpajan järjestää Biotaiteen seura yhteistyössä Björn Krögerin ja [Luonnontieteellisen museon](#) kanssa. Se on osa eurooppalaista [Arc-hive-projektia](#), jonka tarkoitus on kehittää uusi digitaalinen alusta erityisesti elävää materiaalia käyttävän taiteen kokoamiseen, säilyttämiseen, julkaisuun, jakeluun ja dokumentointiin. *Arc-hivea* tukee Euroopan Unionin Luova Eurooppa -ohjelma.

--

*Biotaiteen seura edistää taiteen ja tieteen välisiä taiteellisia projekteja, herättää biotieteisiin, bioteknologiaan ja bioetiikkaan liittyvää keskustelua, toimii kansainvälisissä taiteilijoiden ja tutkijoiden verkostoissa sekä luo ja kehittää taiteilijoiden työskentelyedellytyksiä niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Se on järjestänyt *Field_Notes* -kenttätyöpajoja Helsingin yliopiston Kilpisjärven biologisella asemalla vuodesta 2011.*

Lisätiedot:

tuottaja-kuraattori Piritta Puhto, piritta.puhto@bioartsociety.fi, 044-5539038

bioartsociety.fi

